

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Comprensió contra doctrina

Fa just un any l'elecció del nou papa Francesc, Jorge Mario Bergoglio, després de la inesperada retirada de Joseph Ratzinger, Benet XVI, va crear unes enormes expectatives. I a mesura que ha avançat l'any, efectivament, s'han anat acomplint els pronòstics més favorables. Uns canvis que no són tant en el pla doctrinal –molt lent de reformar–, i encara són modestos en l'estructura organitzativa, però perfectament constatables en l'estil del nou papa: en el fer i el dir, o sigui, en l'exemplaritat.

DIT MOLT PEL BROC GROS, la història dels darrers cinquanta anys de l'Església catòlica, des del punt de vista institucional, ha estat la dels intents de respondre a la seva creixent residualització. El Concili Vaticà II va ser el primer gest i el més agosarat de tots, un procés àmpliament participatiu, que tenia la voluntat de posar l'Església al dia. Va ser el famós *aggiornamento*. La gestió del Concili Vaticà II feta per Pau VI, però, va ser tan poruga que va acabar provocant més el desencís entre els que encara hi eren que no pas la recuperació dels que n'havien marxat. Desaparegut Pau VI el 1978, i després de l'enigmàtica mort de Joan Pau I, el papa polonès Karol Wojtyła va arribar amb una energia inaudita a Roma i va confiar la recuperació del terreny perdut al seu lideratge populista i als grans esdeveniments de massa. Tanmateix, més entès als països emergents que a la vella Europa, a mesura que s'apagava la seva força personal –hi va arribar amb 58 anys i va morir als 84, en un dels pontificats més llargs de la història– es van difuminar els efectes mediàtics del seu estil d'apostolat, innovador malgrat l'enrocament doctrinal.

LA SUCCESSION de Joan Pau II va portar al Vaticà Benet XVI, que, refiat de les seves capacitats teològiques, va confiar al reforçament doctrinal tota la resposta al desafiament d'una societat cada dia més indiferent a l'Església catòlica. Va ser un papat fonamentalment intel·lectualista, insensible a les dificultats de comprensió que per a la majoria de creients –i no diguem els no creients– tenien els seus gestos i retòrica tradicionalistes. De l'Església dels esdeveniments mediàtics vam passar a la de l'hermetisme teològic, sense que ni una cosa ni l'altra servís gaire per fer possible la nova evangelització que es proposaven. Eren respostes pensades massa a la defensiva, intents de recuperació d'un territori que, en cap cas, ja no es podia ocupar com abans.

ENTRETANT, EL POBLE cristià, la dita “Església de base”, se sentia ben poc atès i gens entès per una jerarquia local dòcil a l'autoritarisme vaticà. S'havia

REUTERS

Esperem que en la propera visita dels bisbes catalans a Roma, Francesc no es trobi amb buròcrates llagoters sinó amb pastors

anat estenent un model de bisbe més buròcrata que pastor, més ocupat a adoctrinar que a escoltar, a condemnar que a acollir, a advertir que a acompanyar. Per la seva banda, els vells sacerdots, formats en l'esperit conciliar, havien anat quedant abandonats a la seva sort. Molt estimats, sí, però també més compadits que admirats. I així, fins ara. Perquè ara Francesc ha abandonat aquesta lectura pessimista del món modern per, simplement, escoltar-lo i pensar bé quines paraules pot dir-li l'Església d'ànim i de consol, de denúncia del mal, però també de complaença amb tot allò que té de bo.

EL PAPA FRANCESC, en lloc de la contundència de l'agitador de masses o la severitat de la doctrina, ha triat la cordialitat, la comprensió, la proximitat i l'acompanyament. No és estrany que els nostres mossens de parròquia, de barri i de poble, sentin finalment reconeguda la fidelitat insubornable a una trajectòria conciliar i recuperin l'autoestima perduda. Esperem que en la propera visita dels bisbes catalans a Roma, Francesc no es trobi amb buròcrates llagoters sinó amb pastors capaços de traslladar-li les esperances d'aquest poble.